

KIVA VLAANDEREN

**Onze school wordt
een KiVa-school!**

Informatieavond voor ouders

Wat is pesten?

www.camilleri.nl

Definitie van pesten

... een vorm van agressie waarbij één of meer personen de intentie (1) hebben een ander steeds opnieuw (2) schade (3) toe te brengen waarbij de macht ongelijk verdeeld is; het slachtoffer kan zich meestal niet verdedigen (4)

Te onthouden (ook door de kinderen)

1. Pesten is **niet leuk** voor het slachtoffer.
2. Pesten gebeurt **met opzet**.
3. Pesten gebeurt **steeds opnieuw**.
4. **De pester staat sterker dan het slachtoffer**

Plagen, pesten, ruzie maken?

Plagen

Pesten

TIK – TAK – TIK - TAK

Beperkte tot geen schade

TIK-TIK-TIK-TIK - ...

Schade

Plagen

Niet gemeen
Kun je om lachen
Komt geen ruzie van
Stopt op tijd
Vaak 1 tegen 1

Pesten

Gemeen
Niet om te lachen
Komt ruzie van
Gaat te lang door
Vaak een groepje tegen 1

Pesten bij Vlaamse leerlingen (10 -> 18j)

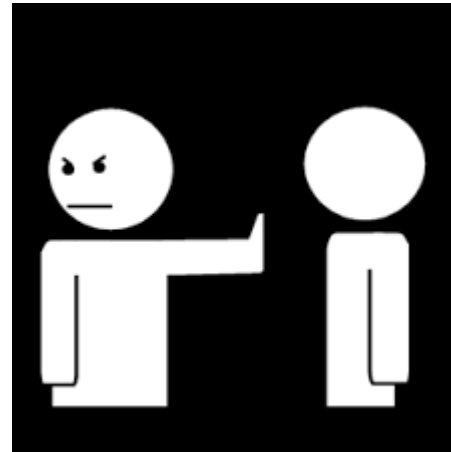
- 1 op 6 is slachtoffer van pesten
- 1 op 20 wordt elke week gepest
- 1 op 14 is doorgedreven pestkop

- (Cyber-)pesten het hoogst tussen 10 en 14 jaar
- Meer in het lager dan in het middelbaar onderwijs – In alle leerjaren
- Intens pesten: in alle leerjaren

Vormen van pesten

Gevolgen van pesten:

Wat zorgt voor meer stress en pijn?

- **Volwassenen** die niets doen.
- Je **beste vriend(in)** die je laat vallen of gaat meedoen.
- Het gevoel door iedereen in de steek te worden gelaten en van geen tel te zijn (**eenzaam en afgewezen**)

De KiVa-bril: Pesten is een groepsgebeuren

Pesten is een groepsproces

Iedereen is betrokken

PESTER
Neemt het initiatief om anderen te pesten

**STILZWIJGENDE
GOEDKEURDER**
Weet van het pesten maar grijpt niet in

VERSTERKER
Moedigt het pesten aan

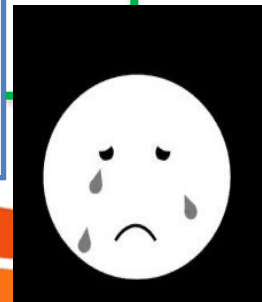
VERDEDIGER
Komt op voor het slachtoffer: probeert het pesten te stoppen

ASSISTENT
Pest actief mee met de pester

SLACHTOFFER
Degene die gepest wordt door anderen

In een fijne school hoort pesten niet thuis

Pesten voorkomen & aanpakken met KiVa

KiVa?

- KiVa = Fins woord voor ‘leuk’, ‘fijn’, ‘tof’
- KiVa school is: ‘een leuke school waarin niet wordt gepest.’

KiVa?

Een veelzijdig anti-pestprogramma voor de hele school

Fins van oorsprong – goed onderbouwd –
bewezen effectief

Aandacht voor

- Fijne sfeer en omgang op school
- Sociale vaardigheden versterken
- Pesten en cyberpesten terugdringen

KiVa steunt op samenspel

Schoolteam

Ouders

KiVa-
kernteam

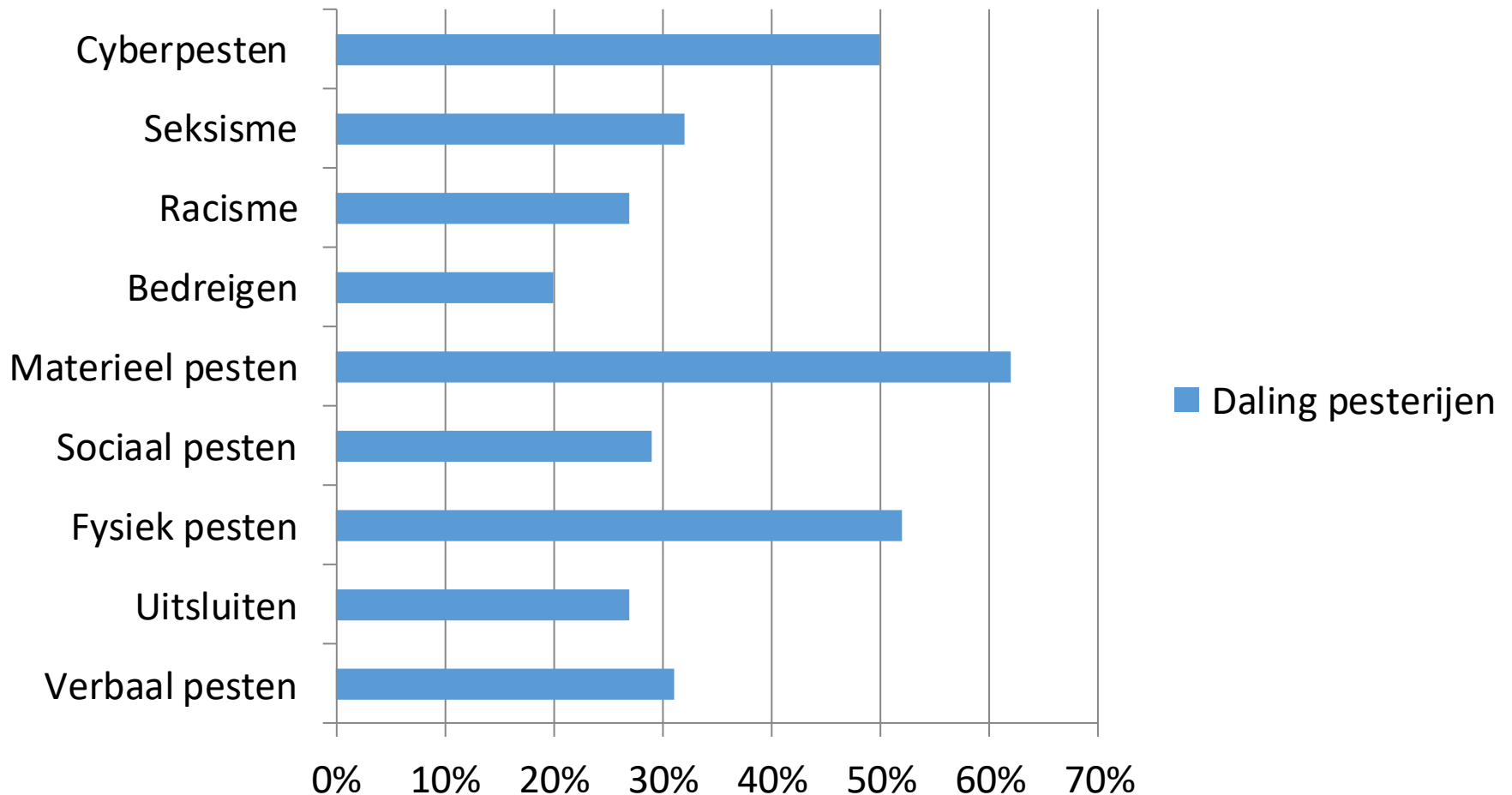
Leerlingen

KiVa: beter op alle fronten!

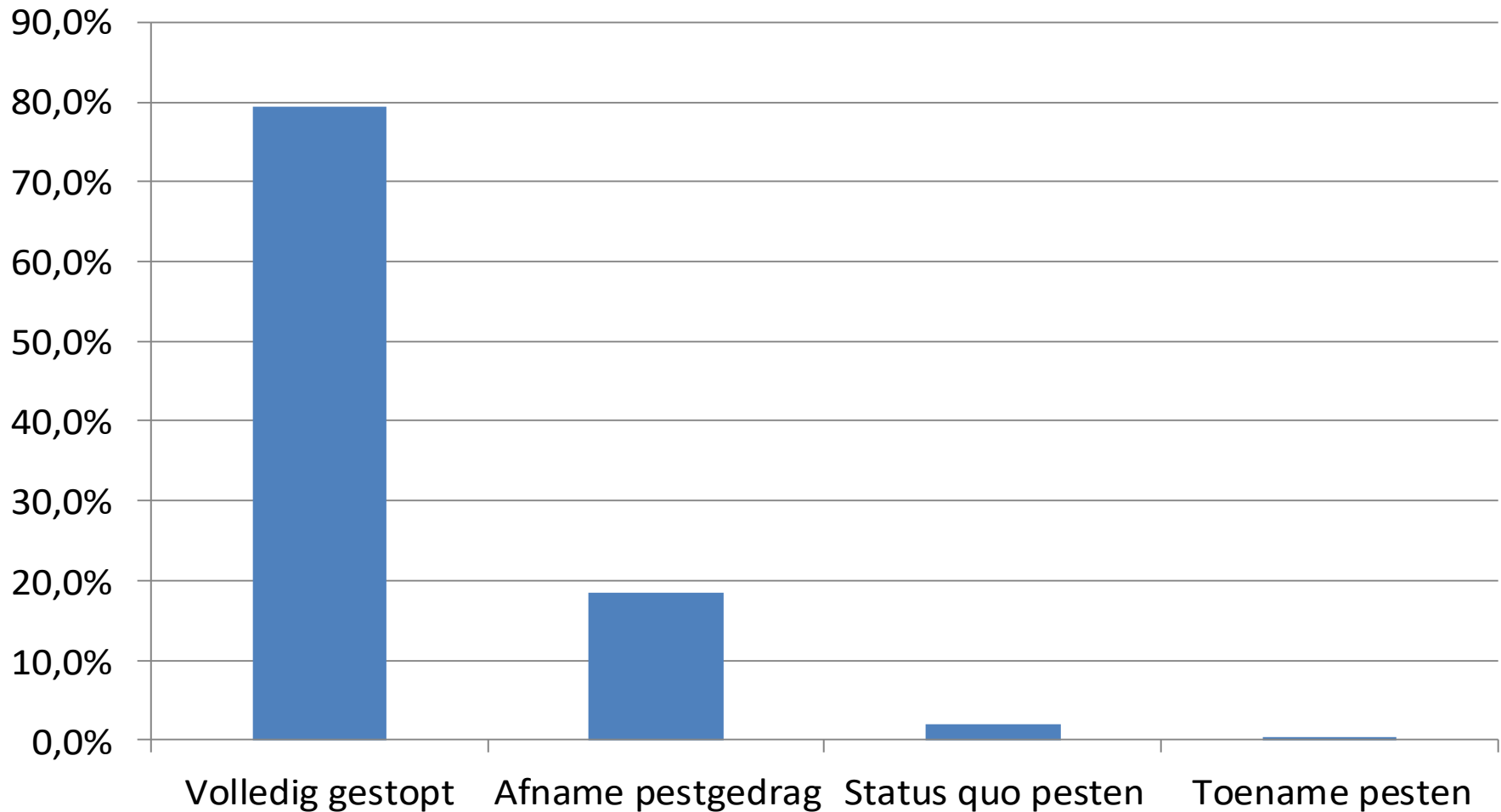
Daling pesterijen

Incidentaanpak scoort hoog!

Effect interventie

KiVa pakt pestproblemen meteen aan!

- Kinderen leren (samen) nee zeggen
- Klasleerkracht en toezicht kijken toe en zijn aanspreekbaar
- Signalen en meldingen worden ernstig genomen
- Aanpak op maat
- Informeren en/of betrekken ouders
- Opvolging

Positief doel: ervoor zorgen dat iedereen er terug bij hoort!

Aanpak incidenten: **KIVA KERNTTEAM neemt voortouw**

- Praten met slachtoffer/pesters/klasgroep...
- Niet-confronterend of confronterend
- Oplossingsgericht
- Herstelgericht

Wat kan een school met KiVa bereiken?

- ↘ pestgedrag (> 50%)
- ↗ meer begrip en steun voor slachtoffers
- ↗ welzijn, schoolmotivatie en schoolprestaties van ALLE leerlingen
- ↗ vertrouwen tussen leerlingen
- ↗ vertrouwen in (de aanpak van) leerkrachten

‘Sinds 2009 bleven 175000 Finse kinderen dankzij KiVa gespaard van pesten.’

C. Salmivalli (in 2017)

KiVa TRAINING voor de leerkrachten

- ALLE leerkrachten: STUDIEDAG over KiVa
- KiVa KERNTEAM: 3 dagen vorming + terugkomdag + intervisie-dag

Kiva LESSEN

- 90 minuten/maand
- In elk leerjaar
- Blijvend

10 lesthema's voor 1ste t.e.m. 3de leerjaar

1. Fijn met jou erbij!
2. Zie wat ik nu voel.
3. Onze klas: iedereen hoort erbij!
4. Anders is leuk!
5. Geen gepest in onze klas!
6. Pesten, daar doen we niet aan mee!
7. We laten niemand in de steek
8. Hier zeg ik STOP!
9. De KiVa-code
10. KiVa-feest voor iedereen!

10 lesthema's voor 4de t.e.m. 6de leerjaar

1. Wij kiezen voor respect!
2. Onze klas: een (h)echte groep!
3. Goed in contact: zo doe je dat!
4. Mediawijs, mediawijzer, mediawijst!
5. Zo herken je pestgedrag.
6. De pijn van pesten.
7. Pesten doe je nooit alleen!
8. Samen zeggen we NEE tegen pesten!
9. Wat kan ik doen als ik word gepest?
10. KiVa - dat doen we samen!

In een fijne school wordt niet gepest

1. We zijn vriendelijk voor elkaar en behandelen anderen met respect.
2. We maken er samen een fijne groep van.
3. We praten met elkaar en doen dit in de IK-taal.
4. We willen geen gepest.
5. We willen dat ook verborgen pesten stopt.
6. We houden er rekening mee dat pesten heel lang pijn doet (of eigen regel).
7. We zeggen tegen pesters: stop ermee!
8. We helpen gepeste kinderen.
9. We lossen pesten op als groep.
10. We blijven ons houden aan de KiVa-code.

De KiVa-game

Nieuwe app – PULMIKAS

- Voor oudere leerlingen (vanaf 4de lj)
- Interactief groepswork
- Kennis – Inleving – Samenwerken – Omgaan met pestsituaties
- 12 thema's

Waarom KiVa?

Vlaamse KiVa-scholen ondervinden dat leerlingen vaardiger worden in het aanpakken van ruzies en conflicten en dat het aantal pesterijen afneemt. KiVa onderscheidt zich van veel andere antipestprogramma's door de grote nadruk op de **rol van alle leerlingen en de groepsgerichte aanpak** bij het stoppen van pesterijen. Dankzij dit antipestprogramma genieten slachtoffers meer steun en begrip. Pesters ondervinden meer tegenstand en dat doet hen inbinden.

Ook voor **leerkrachten** heeft KiVa gunstige effecten. Ze delen dezelfde visie en taal om over pesten te spreken, werken meer samen en ondervinden het voordeel van een verhoogde competentie op vlak van de aanpak van pestproblemen.

www.kivavlaanderen.com

DE KIVA-WEBSITE

De rol die ouders kunnen spelen
Elke ouder doet mee!

Je houding doet er toe

- Wees betrokken en geef aandacht aan je kind(eren): bespreek wat er op school gebeurt – speel de game – kijk meer naar een filmpje
- Wees een voorbeeld: leef jouw waarden voor
- Geef grenzen aan en kijk er op toe (maar verstik je kind(eren) niet).

Horen, Zien en Spreken werkt!

Signaleren van pesten

30 tot 40% van de slachtoffers zwijgt en zegt niets!!

Veel kinderen zijn bang dat het erger wordt!

Kinderen vragen vertrouwen

Betekenisvolle signalen

- Bang
- Wil thuis blijven
- Voelt zich regelmatig niet goed
- Vuile of kapotte kledij / spullen
- spullen kwijt
- Vraagt of steelt geld
- Stil / weinig zelfvertrouwen
- Gespannen, angstig, depressief

Betekenisvolle signalen

- Wil niet eten
- Nachtmerries
- Bedwateren
- Blauwe plekken / verwondingen
- agressief, lastig
- Vaak alleen, geen vriendjes
- Weigert iets te vertellen
- Geeft vreemde uitleg

Praat met je kind. Praat met de leerkracht.

Belangrijk is dat het gaat **om verandering van het gedrag** van uw kind. Praat erover met uw kind en de leerkracht om te weten wat er op school veranderd is.

Als jouw kind wordt gepest...

LUISTER

Bespreek wie je aanspreekt op school

LUISTER

Denk na wat je wil zeggen/vragen op school

Bespreek wat je (kind) niet wil

LUISTER

Beloof niet wat niet kan

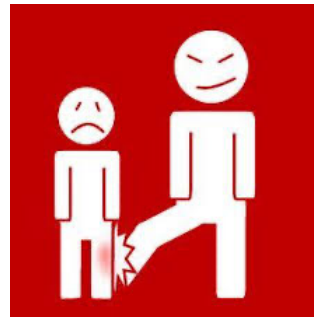
LUISTER

Mogelijke signalen dat uw kind pest

- Stoer
- Tegendraads en opstandig
- Weinig inlevingsvermogen
- Dominant (de baas spelen)
- Roddelt
- Brutaal
- Agressief
- Moeite met praten over problemen / gevoelens

Als jouw kind pest...

Wees rustig

Zorg dat het contact goed blijft

LUISTER

Confronteer, maar wijs je kind niet af

HERSTEL

Waarom pesten pestkoppen?

frustratie

angst

onmacht

aanzien (status)

populariteit

Hoe kan mijn kind een gepest kind helpen?

- Troosten, steunen (discreet \leftrightarrow openlijk)
- Zich uitspreken tegen pesten – opkomen voor wie gepest wordt (liefst met enkele kinderen samen)
- Melden aan jou of aan een volwassene/leerkracht op school

Meer tips: p. 34 in OUDERGIDS

Afrondende vragen

Volg ons op sociale media

Facebook; KiVa Vlaanderen

Instagram: KiVaVlaanderen

Dank voor jullie aandacht!

